Image not found or type unknown

Kodeks Etyki Lekarzy Dentystów CED

RADA EUROPEJSKICH
LEKARZY DENTYSTÓW

CED-DOC-2017-016-FIN-E

KODEKS ETYKI LEKARZY DENTYSTÓW
WYKONUJĄCYCH ZAWÓD W UNII EUROPEJSKIEJ

Przyjęty przez Walne Zgromadzenie Rady Europejskich Lekarzy Dentystów
w dniu 26 maja 2017 r., zmieniający wcześniejsze wersje Kodeksu Etyki Rady Europejskich Lekarzy Dentystów z lat 1965, 1982, 1998, 2002 i 2007

1. PREAMBUŁA

Niniejszy dokument prezentuje zbiór podstawowych zasad ogólnych, określających standardy postępowania zawodowego i etyki zawodowej, stanowiących podstawę wysokiej jakości opieki stomatologicznej i usług w całej Europie.
Poniższe zasady ogólne zostały opracowane i uzgodnione przez Radę Europejskich Lekarzy Dentystów, którzy reprezentują krajowe organizacje lekarsko-dentystyczne z państw członkowskich Unii Europejskiej i państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zostały sformułowane w kontekście transgranicznej mobilności zarówno pacjentów, jak i pracowników służby zdrowia. Kodeks ustanawia podstawowe zasady postępowania zawodowego i etycznego uwzględniające różne kultury, tradycje i potrzeby każdego narodu, jakie lekarze dentyści powinni stosować w kraju, w którym pracują.

1.1 Cel i podstawowe zasady zawodu lekarza dentysty

Cel i podstawowe zasady zawodu lekarza dentysty są zbliżone do zasad odnoszących się do wszystkich wolnych zawodów. Przedstawiają się one następująco:
przyczynianie się do dobra ogółu społeczeństwa poprzez propagowanie zdrowia jamy ustnej,

- zapewnianie zawodowej niezależności, bezstronności, tajemnicy zawodowej, integralności, uczciwości, kompetencji i profesjonalizmu,
- promowanie zdrowia jamy ustnej jako elementu zdrowia ogólnego i przyczynianie się do zapewniania równego dostępu do opieki stomatologicznej,
- przyczynianie się do rozwoju społeczeństwa dzięki specjalistycznej i niepowtarzalnej wiedzy, kwalifikacjom zawodowym, umiejętnościom i wartościom społecznym,

- zapewnienie poszanowania godności i autonomii pacjenta oraz dokonywanych przez niego wyborów,
- działanie zawsze w najlepszym interesie pacjentów,
- stosowanie aktualnych standardów praktyki, aktualizowanie i uzupełnianie wiedzy i kwalifikacji zawodowych przez cały okres życia zawodowego,
- chronienie interesów pacjentów przed negatywnym wpływem wynikającym z interesów ekonomicznych osób trzecich.

2. ZAANGAŻOWANIE NA RZECZ PACJENTA

2.1 Lekarz dentysta winien stawiać interesy swoich pacjentów na pierwszym miejscu.
2.2 Lekarz dentysta winien chronić zdrowie pacjentów. Nie wolno mu dyskryminować żadnego pacjenta ani grup pacjentów.
2.3 Lekarz dentysta winien ordynować leczenie właściwe dla zdrowia jamy ustnej pacjenta oraz zgodne z jego potrzebami.
2.4 Lekarz dentysta winien doradzać pacjentowi w zakresie dostępnych opcji leczenia napodstawie niezależnego profesjonalnego osądu. Nie może być uzależniony od interesówekonomicznych osób trzecich.
2.5 Lekarz dentysta winien szanować zasadę wolnego wyboru lekarza przez pacjenta.
2.6 Dobra komunikacja leży u podstaw relacji pomiędzy lekarzem dentystą a pacjentem. Lekarz dentysta winien umożliwić pacjentowi lub prawnemu przedstawicielowi pacjenta wyrażenie świadomej zgody na leczenie, jakie ma być zastosowane. Winien ponadto udzielić informacji o proponowanym leczeniu, innych możliwościach leczenia, istotnych ryzykach, a także kosztach, tak aby umożliwić pacjentowi dokonanie świadomego wyboru.
2.7 Lekarz dentysta winien poinformować pacjenta o wszelkich powikłaniach lub o niepowodzeniu leczenia oraz omówić z pacjentem możliwości rozwiązania tych problemów.
2.8 Lekarz dentysta winien ułatwić ciągłość opieki w przypadku zaprzestania leczenia pacjenta.
2.9 Lekarz dentysta winien dołożyć starań, aby zapewnić ciągłość opieki w przypadku wystąpienia konfliktu z własnymi przekonaniami etycznymi lub religijnymi powstałym w związku z prośbą o opiekę lub w przypadku, gdy relacja lekarz-pacjent ulega załamaniu i kontynuacja opieki nie jest ani możliwa, ani właściwa.
2.10 Lekarz dentysta winien przeprowadzać tylko te zabiegi, do wykonywania których posiada kompetencje oraz winien skierować pacjenta do innego specjalisty, jeżeli zalecane leczenie wykracza poza jego kompetencje.
2.11 Lekarz dentysta winien zawsze dążyć do utrzymania zaufania, jakie pokłada w nim pacjent i ogół społeczeństwa.
2.12 Lekarz dentysta winien dołożyć wszelkich starań, aby oczekiwania pacjenta co do efektów leczenia były realistyczne.
2.13 Lekarz dentysta winien przestrzegać prawa pacjenta do złożenia skargi, reagować na skargę bezzwłocznie, aktywnie i w sposób otwarty oraz starać się rozwiązać problem w najlepszym interesie pacjenta.
2.14 Lekarz dentysta winien przestrzegać i stosować się do krajowych procedur w zakresieochrony publicznej w odniesieniu do złożonej skargi i zachowania.
2.15 Lekarz dentysta winien posiadać odpowiednie ubezpieczenie odpowiedzialności zawodowej.
2.16 Lekarz dentysta winien przestrzegać najważniejszych zasad zachowania poufności informacji dotyczących opieki zdrowotnej, stanowiących że:

- osoby fizyczne mają podstawowe prawo do prywatności i zapewnienia poufności informacji dotyczących ich zdrowia;
- osoby fizyczne mają prawo do kontrolowania dostępu do informacji dotyczących ich zdrowia, kontrolowania jawności tych informacji oraz korygowania ich poprzez udzielanie, zastrzeganie lub wycofywanie zgody.[i]

2.17 Zgoda pacjenta powinna zostać wyrażona w formie wyraźnej odpowiedzi twierdzącej, zawierającej dobrowolną, konkretną, świadomą i jednoznaczną zgodę danej osoby fizycznej na przetwarzanie jej danych osobowych, wyrażoną np. w formie pisemnego oświadczenia, w tym za pomocą środków elektronicznych lub oświadczenia ustnego.

2.18 Lekarz dentysta winien zapewnić prowadzenie dokładnej i właściwej dokumentacji medyczno-dentystycznej, a personel dentystyczny musi być świadomy obowiązku zachowania poufności danych pacjenta. Dane winny być pozyskiwane i przetwarzane w sposób zgodny z prawem, uczciwy i przejrzysty do konkretnych, jednoznacznych i zgodnych z prawem celów oraz zgodnie z zasadami ochrony danych określonymi w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych (RODO) oraz w przepisach krajowych.
2.19 Lekarz dentysta jest zobowiązany zapewnić bezpieczne przechowywanie wszystkich danych dotyczących pacjentów przez czas określony w przepisach europejskich i/lub krajowych. Jeżeli dane są przechowywane w postaci elektronicznej, należy przedsięwziąć szczególne środki ostrożności, aby uniemożliwić dostęp do nich z zewnątrz podczas przekazywania ich drogą elektroniczną lub w trakcie procedur związanych ze zdalnym utrzymywaniem systemu.
2.20 Jeżeli lekarz dentysta ma zamiar przekazać informacje dotyczące pacjenta innym kolegom w celu uzyskania porady lub drugiej opinii, winien w tym celu uzyskać zgodę pacjenta.
2.21 Przy wykorzystywaniu danych pacjenta w publikacjach i prezentacjach naukowych należy zapewnić pacjentowi anonimowość oraz uzyskać jego zgodę na wykorzystanie danych.
2.22 Lekarz dentysta może przekazywać dane pacjenta osobom trzecim tylko, gdy jest to uzasadnione i odbywa się po uzyskaniu zgody pacjenta lub gdy jest to wymagane na podstawie przepisów prawa. Należy prowadzić rejestry wszystkich danych przekazywanych do osób trzecich.
2.23 Należy wprowadzić rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo danych pacjenta na wypadek śmierci lekarza dentysty lub zamknięcia kliniki dentystycznej.
2.24 Lekarz dentysta jest zobowiązany zgłaszać wszelkie obawy, jakie może mieć w związku z podejrzeniem wykorzystywania lub zaniedbywania dzieci lub narażonych na pokrzywdzenie dorosłych. Jest także zobowiązany poinformować o takich obawach właściwy organ zgodnie z procedurami krajowymi.

3. ZAANGAŻOWANIE NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI

3.1 Lekarz dentysta powinien być świadomy społecznego charakteru swojego zawodu. Jest zobowiązany zwracać uwagę społeczeństwa na kwestie zdrowia publicznego i promowanie jakości opieki.
3.2 Lekarz dentysta z racji posiadanej wiedzy specjalistycznej i umiejętności ponosi osobistą odpowiedzialność za przyczynianie się do dobra ogółu społeczeństwa .
3.3 Lekarz dentysta jest zobowiązany przestrzegać krajowych przepisów i zasad etycznych, regulujących wykonywanie zawodu, posługiwanie się tytułami i zakładanie gabinetu dentystycznego.
3.4 Lekarz dentysta w zakresie promocji i reklamy[ii] usług, w tym reklamy wykorzystującej nowoczesne środki przekazu i media społecznościowe, winien postępować zgodnie z przepisami Unii Europejskiej oraz przepisami krajowymi, a także z obowiązującym kodeksem zawodowym. Reklamy winny respektować prawa pacjentów, być zrozumiałe, uczciwe, prawdziwe i niewprowadzające w błąd oraz łatwe do zidentyfikowania jako reklamy.
3.5 Lekarz dentysta jest zobowiązany zapewnić, żeby pacjenci znali nazwiska oraz funkcje osób zaangażowanych w opiekę nad nimi.

4. PRAKTYKOWANIE ZAWODU

4.1 Lekarz dentysta winien prowadzić praktykę zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej, doświadczeniem zawodowym i kompetencjami.
4.2 Przy podejmowaniu decyzji klinicznych lekarz dentysta nie może kierować się interesem ekonomicznym.
4.3 Wykonując zawód w ramach zatrudnienia lekarz dentysta winien mieć swobodę zapewnienia opieki pacjentom, działając w ich najlepszym interesie oraz przestrzegając zasad etycznych zawodu i dobrej praktyki zawodowej.
4.4 Lekarz dentysta winien zapewnić odpowiednią jakość opieki nad pacjentem aktualizując swoją wiedzę i umiejętności zawodowe przez cały okres aktywności zawodowej.

4.5 W przypadku, gdy lekarz dentysta został poproszony o drugą opinię na temat leczenia pacjenta, winien sformułować ją w oparciu o dostępne dowody i dokumentację pacjenta.
4.6 Lekarz dentysta jest zobowiązany kierować pracą i wspierać wszystkich członków zespołu dentystycznego. Jest zobowiązany zapewnić, aby jego współpracownicy posiadali wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego i wydajnego wykonywania zadań oraz by wykonywali pracę ściśle w ramach krajowych przepisów regulujących zakres ich działalności.
4.7 Lekarz dentysta jest zobowiązany zatrudniać i pracować wyłącznie z osobami, które wykonują swój zawód zgodnie z prawem.
4.8 Lekarz dentysta jest zobowiązany przestrzegać zasad etycznych zawodu w swoich relacjach z przemysłem branżowym.
4.9 W krajach, w których reklama usług dentystycznych jest prawnie dozwolona, nie może ona kreować zbędnych potrzeb dotyczących leczenia, obiecywać nierealistyczne rezultaty, wprowadzać w błąd, być nieuczciwa lub pozbawiona szacunku dla zawodu i współpracowników.
4.10 Korzystając z reklam lekarz dentysta musi przestrzegać zasad ujętych w niniejszym Kodeksie oraz w załączonym Kodeksie postępowania w handlu elektronicznym.

5. HANDEL ELEKTRONICZNY

Zasady Kodeksu postępowania w handlu elektronicznym, w tym handlu transgranicznym, sformułowane przez Radę Europejskich Lekarzy Dentystów są załączone do niniejszego Kodeksu Etyki i stanowią jego integralną część.

KODEKS ETYKI LEKARZY DENTYSTÓW DOTYCZĄCY HANDLU ELEKTRONICZNEGO W UNII EUROPEJSKIEJ

przyjęty w Helsinkach w maju 2002 r., zmieniony w Brukseli w listopadzie 2007 r., na podstawie Dyrektywy 2000/31/WE o handlu elektronicznym.

Niniejszy Kodeks stanowi integralną część Kodeksu Etyki dla Lekarzy Dentystów w Unii Europejskiej. Dotyczy usług informacyjnych oraz informacji handlowych zamieszczanych w Internecie oraz innych metod komunikacji elektronicznej. Kodeks stanowi przewodnik dotyczący komunikacji lekarzy dentystów z innymi lekarzami dentystami i z konsumentami, którzy nie wykonują zawodu lekarza dentysty. Lekarze dentyści są odpowiedzialni za swoje postępowanie jako dostawcy usług informacyjnych oraz za treść swoich komunikatów handlowych.
1. Obowiązkowe informacje dotyczące dostawcy usług informacyjnych, jakie muszą być zamieszczone na stronie internetowej
Strona internetowa lekarza dentysty powinna zawierać następujące informacje dotyczące dostawcy usług informacyjnych:
• nazwę usługodawcy i adres, pod którym prowadzi on działalność,
• szczegółowe informacje kontaktowe usługodawcy, w tym adres poczty elektronicznej i numer telefonu (można także podać numer faksu),
• tytuł zawodowy i kraj, w którym uzyskano tytuł, gdy jest to właściwe,
• informacje dotyczące prawa wykonywania zawodu i rejestracji, wraz z adresem i innymi danymi kontaktowymi właściwego organu regulacyjnego lub odsyłacz do strony internetowej tego organu, gdy jest to właściwe.
2. Wymogi dotyczące informacji zawodowych (komunikacji handlowej)
Przekazując informacje zawodowe w Internecie, lekarze dentyści winni podawać informacje prawdziwe, działać uczciwie i z powagą. Przy zakładaniu strony internetowej lekarze dentyści winni zadbać o to, by treść nie zawierała nieprofesjonalnych informacji, w szczególności informacji o charakterze wychwalającym, wprowadzającym w błąd lub porównawczym. Wszystkie informacje zamieszczane na stronie internetowej winny być uczciwe, obiektywne i łatwo identyfikowalne. Powinny być zgodne z przepisami krajowymi i kodeksem postępowania obowiązującym w kraju członkowskim, w którym lekarz dentysta jest zarejestrowany i prowadzi praktykę, stale lub czasowo.

a) Informacje zawodowe (informacje handlowe) powinny obejmować następujące elementy:
• nazwę praktyki (gabinetu/przychodni), jeżeli posiada ona status prawny w kraju członkowskim, w którym lekarz dentysta ma swoją siedzibę
• w odniesieniu do wszystkich lekarzy dentystów udzielających świadczeń, wymienionych na stronie internetowej:
* tytuł zawodowy i kraj, w którym go uzyskali,
* informacje dotyczące prawa wykonywania zawodu i rejestracji, wraz z adresem i innymi danymi kontaktowymi właściwego organu regulacyjnego, lub odsyłacz do strony internetowej tego organu, gdy jest to właściwe,
* zasady zawodowe regulujące wykonywanie zawodu lekarza dentysty w kraju członkowskim, w którym lekarz dentysta jest zarejestrowany i czasowo prowadzi praktykę, lub adres i inne dane kontaktowe właściwego organu regulacyjnego, lub podanie odsyłacza do strony internetowej tego organu, gdy jest to właściwe.
Przy ustalaniu nazwy strony internetowej lub adresu poczty elektronicznej lekarz dentysta winien uwzględniać powagę zawodu oraz uczciwość zawodową.
W przypadku zmiany lekarza dentysty lub innej osoby odpowiedzialnej za serwis informacyjny nazwisko tej osoby powinno zostać usunięte ze strony internetowej w ciągu jednego miesiąca od ustania jej odpowiedzialności.
Strony i podstrony muszą wskazywać datę ostatnich zmian, jakie zostały na nich dokonane.
W przypadku podawania opisu udzielanych świadczeń opis ten nie może mieć charakteru porównawczego.
b) Strona internetowa winna prezentować następujące informacje:
Zasady przyjmowania pacjentów lub zasady realizacji świadczeń współfinansowanych przez kasę chorych, Narodowy Fundusz Zdrowia lub firmę ubezpieczeniową, jeżeli takie świadczenia są dostępne w gabinecie.
c) Wymienione poniżej informacje mają charakter uznaniowy, mogą, lecz nie muszą być podawane na stronie internetowej:
• godziny, w jakich można udać się do gabinetu/przychodni osobiście lub skontaktować się telefonicznie, jeśli takie godziny pracy są ustalone,
• informacje dotyczące pilnej i nagłej pomocy, dostępnej w gabinecie,
• informacje dotyczące świadczeń udzielanych przez lekarza dentystę odpowiedzialnego za gabinet lub przez innych lekarzy dentystów pracujących w gabinecie/przychodni lub w innych placówkach,
• odsyłacz do strony stowarzyszenia zawodowego,
• informacje, na które zezwalają przepisy zawodowe kraju, w którym lekarz dentysta ma swoją siedzibę.
Jeżeli podawane są odsyłacze do innych stron internetowych, lekarz dentysta musi zadbać o to, by były one istotne pod względem treści i uwzględniały zasady ujęte w niniejszym kodeksie.
d) Poniższych informacji nie wolno umieszczać na stronie internetowej:
• Porównania umiejętności lub kwalifikacji jakiegokolwiek lekarza dentysty, udzielającego jakichkolwiek świadczeń z umiejętnościami i kwalifikacjami innych lekarzy dentystów.
• Ranking współpracowników na stronach internetowych, zamieszczany dla ich własnych interesów ekonomicznych.

przypisy Komisji Stomatologicznej NRL

[i] W polskim systemie prawnym niewyrażenie przez pacjenta zgody na jakiekolwiek przetwarzanie danych osobowych uniemożliwia leczenie (jest równoznaczne z odstąpieniem przez pacjenta od podjęcia leczenia). Każdy pacjent musi mieć prowadzoną dokumentacje medyczną, jej okres prowadzenia reguluje ustawa i w tym okresie pacjent nie może domagać się realizacji tzw. „prawa do zapomnienia”. Pacjent wyraża natomiast zgodę na gromadzenie danych nieobjętych

zakresem dokumentacji medycznej i taką zgodę może w każdej chwili wycofać.
[ii] Patrz też pkt.4.9 – zastrzeżenie, które odnosi się do całości tekstu- Kodeks wyraźnie zaznacza, że są kraje, w których reklama może być całkowicie niedozwolona. Dotyczy to m.in. Rzeczpospolitej Polskiej. Patrz też Komentarz Zespołu Radców Prawnych oraz wpis w serwisie Praktyka Lekarska - "Informowanie a reklama"

Rada Europejskich Lekarzy Dentystów
Prezes Dr Marco Landi
Avenue de la Renaissance 1
Rejestr na rzecz przejrzystości: 4885579968-84 B-1000 Brussels
T +32 (0)2 736 34 29
F +32 (0)2 740 20 26
ced@cedentists.eu
www.cedentists.eu

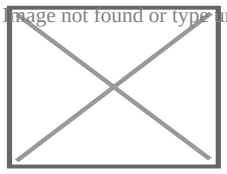

Komentarz Zespołu Radców Prawnych